

**СИНДИКАТ РАДНИКА У ПРОСВЕТИ
СРБИЈЕ**

СРПТЕ

**БЕОГРАД, Дечанска 14/5; тел/факс: 011/3236-259, 025/420-093
E-mail: sob@beograd.com, sindiso@sbb.rs**

СПОРАЗУМОМ ПРИХВАТИЛИ ОНО ШТО СУ ОДБИЛИ У ПРОТОКОЛУ

Уговорили мање од онога што је било на столу 04.02.

Иако дубоко свесни свих релевантних чињеница за постизање штрајкачких захтева, лидери два синдиката нису прихватила Протокол који су **04.02.** потписала два синдиката, а након чега је председник једног од два потписника неовлашћено повукао свој потпис и са половином тог синдиката са друга два синдиката наставио потпуно бесмислен штрајк са измењеним захтевима у односу на оне који су били до тренутка када је Протокол и потписан. Подсећамо да је у том документу за који се Влада недвосмислено изјаснила да је и даље за њу важећи, без обзира на околности које су уследиле, Влада удовољила готово свим штрајкачким захтевима и испунила од **5** штрајкачких захтева **4** у целости, а пети делимично и то онај најспорнији, а који се односио на укупно повећање зарада у **2011.** години.

Након тога, а највише због управо захтева о укупном повећању зарада, за које су штрајкачи сматрали да је недовољно, подигнута је граница захтева за повишицом са договорених **13,6%** на **20%**, који нису постигнути ни након **2** месеца штрајка, па их, наравно, као таквих ни нема у Споразуму који је наводно задовољио захтеве штрајкача који су у међувремену допуњени са два нова захтева везана за измене и допуне Посебног колективног уговора и „Кривног“ закона, а касније нарасли на чак **9** захтева, који чине саставни део Споразума који су лидери три синдиката потписали на Дан шале, **01.** април. Надамо се не и као првоаприлску шалу, пошто све оно што се дешавало више личи на црни хумор него на успешну првоаприлску невину пошалицу.

Елем, након бесмисленог продужетка штрајка у законским оквирима, једино што су изборили штрајкачи јесте умањење зарада за оне који нису нормализовали наставу од **07.** фебруара, стварање широког фронта незадовољства против просвете и просветара који се огледа у формирању различитих удружења родитеља, која су формирана попут оних из **1996/97.** године (која су у међувремену престала да постоје), а која су листом против запослених у просвети и, наравно, протестима ученика који не желе да прихвате план надокнаде изгубљеног градива, а који је једини услов да се умањена зарада једног лепог дана и врати онима којима је и била ускраћена, без обзира што су штрајкачи тврдили да је то умањење незаконито и што је било више у функцији мотивације за штрајк, него ли је следило легислативну логику.

Главне замерке Протоколу биле су у наводно недовољно формулисаним и јасним процентима за повећање зарада у **2011.** години, а вама, поштовани читаоци, ћемо препустити да упоређивањем та два документа процените да ли је Споразум било коју ствар појаснио, пошто су и сами потписници након свечаности потписивања Споразума у Влади Републике Србије поручили новинарима да ни они не знају колико повећање запослени могу да очекују и „да сами израчунају колике ће те повишице бити“. Јасно је само да ће након сагледавања буџетских могућности након **20.** априла бити дефинисани проценти или повишице, односно описно бити утврђена евентуална

повећања која ће просветарима следити у јулу, односно октобру и за која и даље постоји велика дилема да ли ће бити уграђена у проценте, што је Влада обећала просветарима, или исплаћени као једнократне исплате, што је Влада обећала ММФ-у. У сваком случају, Влада мора да превари барем једног од својих социјалних партнера. А кога ће, видећемо, као уосталом и да ли ће повећање зараде бити веће од онога у распону од **13,6%** до **14,5%**, колико је било на столу приликом закључивања Протокола до **20%**, колико су тражили штрајкачи, а о чему нема ни абера у Споразуму, а нити било какве гаранције да би се неки проценат могао ишчупати више од онога што је уговорено Протоколом. Ту не помажу ни магловите формулације из тачке **2**. Споразума о повећањима већим од **2,95%** за први квартал, односно већим од **7,2%** на годишњем нивоу, јер су та повећања већ уређена Законом о буџету и ради се о повећањима која су такође, на разочарење штрајкача, дата описно, а не у процентима и ради се о повећању од априла у износу тромесечне инфлације, односно повећању од октобра у износу шестомесечне инфлације + $\frac{1}{2}$ БДП за претходну годину и свима је јасно да садашњим нивоом инфлације Влада, уколико буде поштовала слово Закона, хтела-не хтела, мора да исплати по том основу кумулативно више од **7,2%**, при чему би у том случају кршила исти тај закон, односно део који говори о фискалној одговорности и који лимитира горњи праг повећања. У сваком случају, биће интересантно да видимо како ће се Влада понашати и да ли ће кршити сопствени Закон о буџету, јер је јасно да не може поштовати два различита и супротстављена принципа.

Што се тиче увећања зараде већих од, условно рецимо, **7,2%**, дакле оних дефинисаних Законом о буџету, Протокол је нудио боља решења, односно могућност да се у случају већих буџетских прихода из додатних **10** милијарди динара просветарима исплате минимално још **2** повишице од по **3%** у јулу и **2%** у октобру, што би кумулативно дало цифру од минимално **13,6%**, а чега више нема у Споразуму.

Наравно, није то једино у чему је (не)Споразум смањило права запослених у просвети, пошто се то већ десило и са заосталим отпремнинама за одлазак у пензију, а које су по Протоколу (тачка **1**.) требале бити „исплаћене одмах, а у складу са приливом средстава у Буџету, најкасније до краја марта **2011**. године“, а потписници Споразума су ову припадност померили за пола године и тако ће „преостале отпремнине за запослене који су отишли у редовну пензију у **2010**. години бити исплаћене до **30**. септембра **2011**.“, као што су смањили и права за колеге које су отишле у редовну пензију **2011**. године да им отпремнине не буду исплаћене одмах, већ до **31.12.2011**.

Ништа боље није прошао ни захтев за исплатом јубиларних награда из **2009**. и **2010**. године, које уместо да буду исплаћене по Протоколу у првој половини **2011**. године, по Споразуму биће исплаћене до краја септембра **2011**. године.

На тај начин потписници Споразума уговорили су мањи ниво права за запослене него што је то било уговорено у Протоколу, тако да остаје крупно питање шта је важеће за Владу, односно Министарство просвете и Министарство финансија, пошто су надлежни из сектора финансија Министарства просвете оберучке дочекали Споразум и већ при тражењу исплате отпремнина за **774** војвођанска просветна пензионера, нашли оправдање у Споразуму и своје нечињење по Протоколу пребацили на Министарство финансија и Покрајински секретаријат за образовање који се већ раније огласио као ненадлежан и није средства за отпремнине војвођанских просветних пензионера у износу од **сва 140** милиона динара планирао у војвођанском буџету, тако да су последње отпремнине које су примили војвођански пензионисани учитељи и други војвођански просветни пензионери оне које су иплаћене још у децембру **2009**.

године, при чему је Министарство просвете, односно Министарство финансија испоштовало одредбу за исплату отпремнина колега које су из београдских и централносрбијанских кућа знања отишле у заслужену пензију.

Иако је помпезно од стране потписника поменути Споразум, најављен као „правни акт који обавезује“, док почетком фебруара потписан Протокол нема ту снагу“, свима који су га прочитали јасно је да се ради о алибију за бесмислену синдикалну активност звану: штрајк са минимумом процеса рада или тачније кварење наставе и једином начину да како-тако окончају штрајк који је и са Споразумом и без њега протекле седмице дошао свом природном крају. Наравно, при томе остављајући последице, првенствено по децу, али и по џеп штрајкача, који су се фокусирали да већ, ако ништа не могу ново да добију, бар покушају да поврате изгубљена средства и чему је требала да послужи, по њима најважнија, тачка споразума – тачка 1. На све то министар просвете (однедавно и науке) им је поручио да „немају разлога за нервозу, јер све изгубљено ће морати и надокнадити“. О другим штетама које ће нам донети нови Закон о штрајку и нови начин поступања послодавца при будућим евентуалним штрајковима, не треба више ни зборити ни роморити, јер је јасно да ово што се овај пут десило први пут (увек је нешто први пут), сваки следећи пут биће много ригидније по оне које се одлуче да своја права траже у протестима, а не у преговорима.

Они који се аналитички баве индустријским акцијама (између осталог и штрајковима) биће у прилици да анализирају овај протест са свим његовим резултатима и последицама, који је у много чему био јединствен, између осталог, и по потписивању документа, па повлачењу потписа са њега, смени министра финансија за време преговора, промени надлежности Министарства просвете за време штрајка, наступу синдиката, чињеници да је лидер једног од синдиката потписао и Протокол и Споразум, као и по томе да су штрајкачи и њихови социјални партнери преговоре више водили преко штампе, него за округлим столом, а можда ћете, поштоване колеге, и ви додати неко ваше мишљење у прилог овом штрајку, који је у почетку и имао добар резултат („Победила је држава и разум“ – министар просвете, „а ми нисмо изгубили“ – Хаџи Здравко М. Ковач), а који су потом, након двомесечног истрајавања у законском штрајку потписници Споразума делом анулирали, односно знатно умањили. Уосталом, прочитајте, погледајте и упоредите оба документа: и Протокол од 04. фебруара и Споразум од 01. априла и донесите сопствени суд и закључите ко је био у праву.

Уколико због тога одлучите да промените „синдикални дрес“, наша врата су вам широм отворена, управо из разлога што смо као синдикат показали и рационалност и разум и „знали засвирати и за појас заденути“ и наравно, нисмо вас лагали, иако смо били свесни да истина нема „лепу одећу“ као лаж.

Срдачан синдикални поздрав!

Београд, 05.04.2011.год.

проф. Хаџи Здравко М. Ковач
генерални секретар СрпС

